

Likabehandlingsplan & Plan mot kränkande behandling 2026

Innehållsförteckning

- **Policy**
 - ansvariga för planen

- **Förskolans mål**

- **Utvärdering av plan**

- **Främjande insatser och förankring av plan**

- **Förklaring av begrepp**
 - Diskriminering
 - Direkt och indirekt diskriminering
 - Kränkande behandling
 - Annan kränkande behandling
 - Trakasserier
 - Befogade tillsägelser

- **Rutiner för att utreda och åtgärda**
 - Barn kränker barn
 - Vuxen kränker barn
 - Vuxen kränker vuxen

Policy

Förskolan Professorn skall vara en trygg plats för alla att vistas på. Här skall finnas en miljö som är fri från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Alla barn och vuxna ska bemötas och behandlas med respekt. Förskolebarnen ska veta att det finns vuxna att vända sig till om de eller en kamrat behöver hjälp. Vårdnadshavare ska känna att de kan vända sig till all personal/rektor på förskolan.

Från och med januari 2009 ska förskolan och skolan beakta bestämmelserna i Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) samt Skollagen (SFS 2010:800).

Lagen ska främja barns och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt motverka annan kränkande behandling.

I förskolans läroplan (Lpfö 18 kap. 2.1), står att var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Förskolan har till uppgift att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Kraven som ställs är att varje enskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte.

Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten, är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Ansvariga för planen

Rektor har det övergripande ansvaret för att den årliga planen för likabehandling upprättas. Rektor ansvarar även för att arbetet med att förebygga, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs.

All personal har ansvar när det gäller att främja barns lika rättigheter, att förebygga, upptäcka, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling av såväl barn som vuxna.

Planen hängs väl synlig i hallen för den som vill läsa men finns även med på vår hemsida.

Förskolans mål

Personal och barn ska ha kunskap om jämställdhet och likabehandling. Med en gemensam kunskapsgrund blir jämställdhets- och likabehandlingsarbetet ett arbete som berör alla. Vidare blir samtal och utveckling en reell möjlighet, där alla kan vara involverade.

Både i arbetslag och i tvärgrupper pratar vi kring ordet Samtycke. Samtycke kopplas ofta samman med sexuella relationer, men handlar i än större utsträckning om hur vi samspelar med varandra på ett ömsesidigt och respektfullt sätt. Samtycke är således grunden till alla typer av relationer som vi har. Därför behöver vi samtycke i praktiken - en samtyckeskultur. Vårt mål är att vi tillsammans ska skapa en samtyckeskultur på förskolan.

Alla på förskolan är insatta i våra värdeord som är en viktig del i allt vårt arbete på förskolan. Våra gemensamma värdeord och vår värdegrund utgör grunden i vår strävan att främja goda och hållbara relationer i en trygg och demokratisk lärmiljö på vår förskola.

Våra värdeord; Lust, glädje, trygghet, demokrati, delaktighet, samtycke.

Utvärdering av plan

Förskolan följer kontinuerligt upp arbetet och utvärderar resultatet varje år.

Målen från föregående år kommer att utvärderas och nya mål kommer att upprättas.

Vi ser över olycks-och tillbudsrapporter i styrelsen.

Likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling kommer att utvärderas med hjälp av;

Pedagogerna:

Dokumentationer

Observationer

Intervjuer

I de dagliga överlämningarna

Reflektioner i arbetslaget

Reflektioner tillsammans med barnen

Gemensamma APT

Förskolans systematiska kvalitetsarbete

Vårdnadshavare:

Enkäter

Utvecklingssamtal

Föräldraråd

Föräldramöte

I de dagliga överlämningarna

Främjande insatser och förankring av plan

Ett främjande arbete handlar om att hitta och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling på avdelningarna. Det är ett målinriktat arbete för att gynna barns/vuxnas lika möjligheter och rättigheter. För att kunna arbeta främjande är det viktigt med kunskaper kring varje specifik diskrimineringsgrund, och vad som utgör kränkande behandling. Det kan till exempel handla om normkritisk eller genuspedagogisk kunskap samt kunskap kring hur ett funktionshinder påverkar vardagen.

Ett främjande likabehandlingsarbete handlar om att synliggöra och bejaka mångfalden och bekräfta barn som bryter mot normen. Det handlar inte om att arbeta utifrån *en* specifik metod, utan snarare att olika strategier används i skilda sammanhang. Viktigt är dock att varje aktivitet har ett syfte och leder till en medveten och metodisk reflektion, för att sedan kunna förändra verksamheten. Att systematiskt arbeta för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar. Men även att anpassa verksamheten med hänsyn till barns/vuxnas olika förutsättningar och funktionshinder. Att tänka på vilka gemensamma aktiviteter man väljer och hur de kan utformas så att alla ska kunna delta på sina villkor.

Genom att som personal vara goda förebilder med förhållningssättet ”olika är bra” där vi uppmuntrar till positiva samspel, genom att kontinuerligt föra samtal med barnen om trivsel på förskolan samt genom att kontinuerligt ha en dialog med vårdnadshavare kan vi tillsammans bygga gemensamma riktlinjer.

Förklaring av begrepp

Diskriminering

Är när ett barn/vuxen missgynnas i förskolan och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder. Diskriminering kan t.ex. ske genom förskolans regler, pedagogiska verksamhet eller de anställdas förhållningssätt.

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn/vuxen sämre än andra. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn/vuxen behandlas sämre än andra. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motivering att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Men man kan även diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfarande som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/vuxen med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns/vuxens värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar).
- Verbala (hot, svordomar, öknamn).
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer).
- Texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Annan kränkande behandling

Med *annan kränkande behandling* menas ett uppträdande som kränker ett barns/vuxens värdighet, men saknar koppling till diskrimineringsgrund.

Exempelvis att retas, mobba, frysa ut, knuffas eller rycka någon i håret. Det handlar även om kränkningar på grund av klassbakgrund, bostadsort eller utseende.

Trakasserier

Är kränkande uppträdanden som kränker barns/vuxens värdighet och som har samband med någon/några av de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Befogade tillsägelser

Förbudet att utsätta barn/vuxen för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barnet eller den vuxne kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Rutiner för att utreda och åtgärda

Barn kränker barn

Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller handling är oönskad eller kränkande. Närvarande pedagog uppmärksammar situationen och samtalar med inblandade barn.

Pedagoger visar tydligt vilket beteende som inte är acceptabelt.

Pedagogen kontaktar vårdnadshavare både till den som blivit kränkt och till den som utfört kränkningen. Informerar om händelsen och informerar om hur vi kommer att arbeta för att det inte ska hända igen.

Om kränkningarna fortsätter överlämnas ärendet till rektor som skyndsamt kallar till möte med berörda vårdnadshavare och pedagoger från förskolan för att i överenskommelse vidta nödvändiga åtgärder. All personal på förskolan informeras så att särskild uppmärksamhet riktas mot risk eller riskområde.

Dokumentering ska ske tillsammans med handlings-åtgärdsplan. Pedagogerna för en kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare om vad som händer och sker, hur vi arbetar med de inblandade barnen och hur det hela utvecklar sig. Rektor kallar till uppföljningsmöte för att se och informera berörda parter hur arbetet går.

Vid behov rådfrågas andra kompetenser. En bedömning ska göras om händelsen ska anmälas till andra myndigheter.

När barn kränker måste allmän fostran och åtgärd hållas isär. Allmän fostran, däribland att markera mot olämpligt beteende, är förebyggande arbete.

Vuxen kränker barn

Om vi upplever att någon vuxen utsätter något barn för kränkande behandling så ska vi säga det till vederbörande. Ta den vuxne till sidan och fråga hur denne tänkte.

Vid upprepade tillfällen informeras rektor som skyndsamt skall utreda. Rektor kallar till ett möte till alla berörda (ej barnet).

All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till rektor om man får kännedom om att vuxna kränker barn.

Anmälan kan göras till socialtjänst och/eller polismyndighet.

Om personal befarar att ett barn far illa är denne skyldig att anmäla till socialtjänsten som sedan utreder. (se rutiner i vår krisplan).

Allt dokumenteras tillsammans med åtgärder.

Vuxna kränker vuxna

Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller handling är oönskad eller kränkande. Om man känner sig kränkt av sina arbetskamrater eller andra vuxna som man möter under sin dag på förskolan skall man ta kontakt med rektor. All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till rektor om någon får kännedom om att vuxna kränker vuxna.

I första hand ska situationen försöka lösas i samförstånd med berörd person eventuellt tillsammans med rektor.

Vid upprepade tillfällen informeras rektor som skyndsamt skall utreda. Rektor kallar till ett möte till alla berörda.

Om vuxen känner ett hot ta genast kontakt med rektor eller polis. (se rutiner i vår krisplan).

Allt dokumenteras tillsammans med åtgärder.